

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

I den situation, hvori vi nu står, med strejker løbende indenfor betydelige arbejdsområder og med vished om, at arbejdsstandsningerne i de allernærmeste dage vil blive udvidet i meget betydeligt omfang, byder nødvendigheden, at man i dette høje ting træffer de beslutninger, som er påkrævede for at hindre de ulykker, der truer samfundet. Arbejdet må i gang. Der er allerede sket skade nok. Det er på høje tid, at erhvervene igen kan komme til at arbejde og producere og komme ud af den usikkerhedstilstand og det pres, der har hvilet over produktionslivet i de sidste måneder, medens forhandlingerne om arbejdsoverenskomsterne har været løbende.

Som forholdene ligger, ser jeg da ingen andre muligheder for at bringe konflikten til ophør end en lovfæstelse af mæglingforslaget, som statens forligsmand har stillet, og som begge parter ansvarlige repræsentanter har fundet det forsvarligt at anbefale.

Jeg finder ingen anledning til at fremsætte yderligere udtalelser. Det foreliggende lovforslag er en bekræftelse på, hvad vi fra vor side forlængst har sagt: at Danmarks økonomiske og handelspolitiske stilling er en sådan, at den kun i meget kort tid tåler omfattende standsninger af betydende produktions- eller transportområder. Dette fundamentale forhold kan ingen, hverken fra arbejder- eller arbejdsgiverside, ændre, og folketinget er nødt til at drage konsekvensen heraf.

Når imidlertid denne konflikt er bragt til afslutning, er tiden inde, da folketinget og både arbejder- og arbejdsgiverorganisationerne må være interesseret i, at de kampmetoder, som begge ved alligevel ikke kan anvendes her i landet, afløses af en for begge parter betryggende ordning. Jeg siger udtrykkeligt begge parter. Dette, at strejkerne ikke kan benyttes i den yderste konsekvens, skal ikke formindske mulighederne for, at arbejderne til enhver tid kan opnå så gode arbejdsvilkår, som det er foreneligt med opretholdelse af en høj beskæftigelse.

De tab, som både arbejderne og samfundet lider ved de ødelæggende arbejdskampe, må hindres, og såvel lønningsformerne som den faglige retsordning må bygges således

op, at der skabes garantier for, at arbejderes og funktionærers arbejdsvilkår udvikler sig i takt med produktiviteten og den enkeltes indsats i produktionen.

Når det radikale venstre gennem mange år har været talsmænd for at finde nye veje til afgørelse af arbejdsstridigheder i de tilfælde, hvor de to parter på arbejdsmarkedet ikke kunne tale sig tilrette, så er vort standpunkt ikke dikteret af et ønske om at svække arbejderens stilling under overenskomstforhandlingerne. Vi mener, hvad alle efterhånden er enige med os i, at det moderne samfund ikke tåler sådanne rystelser, som en arbejdskamp efter de gamle metoder med strejker og lockouter afstedkommer.

Vi mener, at man i fremtiden må bygge på voldgiftstanken, og denne tanke har i disse dage vundet mange tilhængere i kredse, hvor man hidtil har set meget kritisk derpå. Jeg håber, at den tilslutning til voldgiftstanken, som nu også kom stærkt frem fra det ærede medlem hr. Erik Eriksen, vil holde, også når vi efter disse dage sagligt skal drøfte fastlæggelse af regler, hvorefter denne voldgiftstanke i højere grad kan blive rådende i de forhold, det her drejer sig om. Kan de to parter på arbejdsmarkedet ikke tale sig tilrette, da må uvildige mænd træffe afgørelsen udfra, hvad saglige, samfundsmæssige hensyn tilsiger, og udfra hensynet til, hvad ret og billighed kræver. Det radikale venstre har aldrig været og vil aldrig blive at finde blandt dem, der vil søge at hindre danske arbejderes naturlige og selvfølgelig ret til at opnå deres rimelige andel af det merudbytte, som de nye tekniske fremskridt indenfor produktionslivet gør muligt.

Regeringen foreslår i det forslag, der er fremsat, en ændring i mæglingforslaget gående ud på, at overenskomsterne kun skal forlænges i 1 år. Jeg ved ikke, om der foreligger fortilfælde, hvor et mæglingforslag er ophøjet til lov med ændringer som den, der her er foreslået af regeringen. Gennem længere tid har der været afsluttet 2-årige overenskomster, og alle er enige om, at det giver mere stabile arbejdsforhold til gavn for alle parter.

Når dyrtidsreguleringen er opretholdt i forslaget, bidrager dette også til at borttage noget af den usikkerhed, der ellers kunne